

DIT DOEBOEK MONDRIAAN IS VAN

naam

straat

plaats

land



INHOUD

DE HELD VAN DIT BOEK	4
LANDSCHAP	6
WOORDZOEKER	7
TORENHOOG	8
EN KLEURENBREED.....	9
TYPISCH NEDERLANDS.....	10
ZEELAND.....	12
VAN FIGURATIEF NAAR ABSTRACT.....	14
SELFIE.....	16
DOOLHOF	17
KEEPVOGEL MENGT KLEUREN	18
WAT STAAT HIER?	19
DE ERGSTE NACHTMERRIE VAN KIJKVOGEL.....	19
ZOEK DE VERSCHILLEN	20
COMPOSITIES.....	21
EVENWICHT.....	22
PARIJS	27
<i>SINAASAPPELS VOOR MISTER ORANGE</i>	28
BIG CITY ZOEKPLAAT	30
WERK IN UITVOERING	32
KRUISWOORDPUZZEL.....	33
<i>BOOGIEWOOGIE</i>	34



RECYCLE	36
ROMEINSE SUDOKU	37
DANSEN.....	37
VICTORY	38
VIVA VEGA	40
EEN NIEUWE WERELD	41
MIJN KUNSTWERK	42
MAAK JE EIGEN LOGO.....	43
LOGISCHE REEKS	43
HET AVONTUUR VAN DE VICTORY BOOGIE WOOGIE.....	44
TOEKOMSTMUZIEK.....	46
HET RAADSEL VAN DE VICTORY BOOGIE WOOGIE.....	47
WOORDZOEKER.....	48
ZOEK DE VERSCHILLEN	49
DANS JE MEE?	50
KLEURENDOOLHOF.....	52
DJ.....	53
KLEURENSUDOKU	53
PUZZEL JE MEE?	54
FOREVER COOL	56
ANTWOORDEN	58
MEER OVER MONDRIAAN	62



WAT IS DAT?

In dit boek staan een paar woorden die je niet zo vaak hoort.

Abstract – er zijn geen dingen uit de wereld om ons heen afgebeeld.

Compositie – hoe de onderdelen op het platte vlak zijn geordend.

Kubisme – alle afgebeelde dingen zijn omgezet in platte vlakken.

De oplossingen van de spelletjes vind je achter in dit boek op pagina 58 – 61.

DE HELD VAN DIT BOEK

Piet Mondriaan is een wereldberoemde schilder. En hij kwam uit Nederland! Hij werd in 1872 geboren in Amersfoort, en hij overleed in 1944 in New York. Zijn kunst vind je in grote musea over de hele wereld.

Het beroemdste schilderij hangt in het Kunstmuseum Den Haag. Het heet *Victory Boogie Woogie*. Het is zijn allerlaatste werk. Mondriaan begon ermee in New York, en heeft het niet kunnen afmaken voordat hij doodging.

Piet hield als kind al veel van tekenen. Daarom dacht hij: misschien kan ik wel tekenleraar worden! Maar hij vond het ook fijn om zelf in de natuur te schilderen. Dat deed hij samen met zijn oom Frits, die schilder was. Zo ontdekte hij dat hij kunst maken veel leuker vond dan lesgeven. Hij ging naar de kunstacademie in Amsterdam, waar hij andere jonge kunstenaars ontmoette.

Eerst schilderde Mondriaan de natuur nog zoals die

eruitziet, in bruin en groen en grijs. Maar al gauw vond hij dat je met felle kleuren de schoonheid beter kon laten zien. Net zoals Vincent van Gogh had geschilderd! Mondriaans landschappen werden felblauw, roze... En hij probeerde andere stijlen uit: met gekleurde stippen en steeds rechte vormen.

In 1911 reisde Mondriaan naar Parijs, 'de hoofdstad van de moderne kunst'. Daar schilderden jonge kunstenaars de wereld in rechthoekige vormen. Ze noemden het kubisme. Je moest soms heel goed kijken om te zien wat er werd afgebeeld. Mondriaan vond het erg interessant.

In 1914 brak in Frankrijk de Eerste Wereldoorlog uit. Mondriaan was op dat moment gelukkig net op bezoek bij zijn familie in Nederland. Hij kon niet terug naar Parijs en ging in Laren wonen. Daar ontmoette hij nieuwe kunstenaars. Ze wilden een nieuwe kunst maken voor een mooiere wereld. Samen gaven ze

Herken je Piet Mondriaan op deze foto uit 1890? Hij is de tweede van links, met zijn arm in zijn zij, zoals hij later ook vaak voor foto's poseerde. Hij had drie broers en een zus.



Foto: Anoniem

een tijdschrift uit: *De Stijl*. Dat werd wereldberoemd, en die 'stijl' heeft ook nu nog invloed op Nederlandse ontwerpers.

Mondriaan schilderde alleen nog rechte lijnen en vlakken. Zijn werk werd nu geheel abstract.

In 1919 keerde Mondriaan terug naar Parijs. Daar schilderde hij horizontale en verticale zwarte lijnen op het doek. De vlakken die daartussen ontstonden, maakte hij wit, grijs, of rood, geel en blauw. Hij schoof net zo lang met de lijnen en kleuren tot alles in evenwicht was en het voor hem goed voelde. Maar de volgende dag zei zijn gevoel weer iets anders. Zo schilderde Mondriaan de ene compositie na de andere, zoekend naar het perfecte evenwicht.

Bekende kunstenaars kwamen graag bij hem op bezoek in zijn modern ingerichte atelier. Af en toe verkocht hij ook een van zijn ultra moderne schilderijen. Als hij 's avonds klaar was met schilderen, trok hij zijn mooie pak aan en ging hij uit eten of dansen. Daarna was zijn geld dan wel weer op!

In de jaren dertig van de vorige eeuw kwam in Duitsland Hitler aan de macht. Alle omliggende landen werden bang voor oorlog. In 1938 besloot Mondriaan van Parijs naar Londen te verhuizen. Maar in Londen voelde hij zich ook niet lang veilig. Daarom verhuisde hij in 1940 naar Amerika.

Een Amerikaanse vriend had in New York een atelier voor Mondriaan gevonden. Mondriaan vond het een geweldige stad! Groot, modern, met brede rechte straten en de nieuwste muziek: de boogiewoogie. Hij begon opnieuw te schilderen en zijn schilderijen werden anders. De zwarte lijnen verdwenen, nu dansten kleuren net als muziek in vlakken en lijnen over het schildersdoek.

Wil je Mondriaan in Nederland nareizen? Kunstmuseum Den Haag heeft de grootste collectie Mondriaans ter wereld. www.kunstmuseum.nl/nl/collectie De plek waar Piet geboren werd, het Mondriaanhuis in Amersfoort, is nu ook een museum. www.mondriaanhuis.nl



Mondriaan in 1942. Foto Arnold Newman, RKD.

De laatste anderhalf jaar van zijn leven werkte hij nog maar aan één schilderij, nog altijd in **ROOD**, **GEEL** en **BLAUW**.

Mondriaan stierf in 1944 en werd door zijn vrienden in New York begraven.

Toen Piet 8 jaar oud was verhuisde hij met zijn ouders naar Winterswijk. Daar vind je nu Villa Mondriaan, waar Piet zijn passie voor tekenen en schilderen ontdekte. www.villamondriaan.nl



LANDSCHAP

Piet Mondriaan begon met het tekenen en schilderen van landschappen. In alle seizoenen en op alle uren van de dag. Hij trok met zijn schildersezel door de polder rond Amsterdam, langs het water, de boerderijen en molens.

In welk seizoen maakte hij deze schilderijen? Tip! Kijk naar de kleur van de bomen en het gras.

En op welk moment van de dag? Tip! Kijk naar het licht.

Vul A, B, C of D in bij de seizoenen.

Bij het tijdstip van de dag kun je steeds twee schilderijen invullen.

A



Bos, 1898-1899

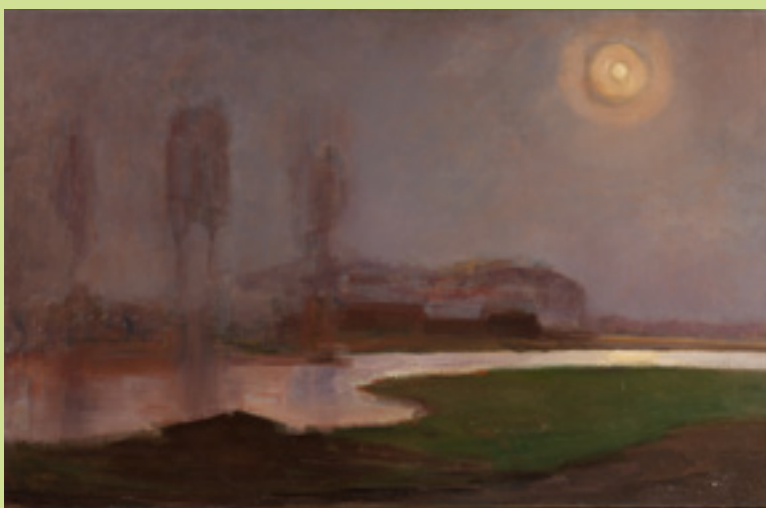


Weidelandschap met koeien, circa 1900-1901

Lente
Zomer
Herfst
Winter

Overdag +
Avond/Nacht +

C



Zomernacht, 1906-1907



Het Singel, Amsterdam, 1893

D

WOORDZOEKER

Wat een letterbrij!

Kun jij deze woorden erin terugvinden?

Kijk goed: horizontaal, verticaal, diagonaal, achterstevoren...

JAZZ

AMERSFOORT

PORTRET

COMPOSITIE

LIJNEN

TOEKOMST

VLAKKEN

WOLKENKRABBER

MOLEN

OLIEVERF

WERELDSTAD

PIET

OCEAANSCHIP

ATELIER

TAPE

VLUCHTELING

MODERN

NEWYORK



M O V M Z Q U N E L O M Z P D S H K J T
P L K D I R N K I V D S V Y I W E N H O
T O T K R E B B A R K N E K L O W C A E
D G Q J K N F S A D D K R O Y W E N P K
C N Z K D P M T R O O F S R E M A D I O
J I A K E A P U L L E Z G J R O V D H M
S L D P F V Y I L L E J S W B F X X C S
V E A U G J E U A H R D F G B U Y H S T
F T L G S V U D A T E L I E R T Z U N K
P H T H E W H J H A C I W D N G W Z A R
R C B R Z I E T Z C E L J R B R T H A L
O U F G Z L V N L Q O Z E G M V E K E J
C L T A N A P U W F F M H G Y H R D C V
K V E K R N E N J I L P P B O J T M O Z
T S R U A L A I Q W B T T O E B R I F M
P R M K U N T B N J V U J O S O O B K M
W H N Q R E W X V X M Y E T Y I P E D D
D R B E I D A T S D L E R E W U T W Q Q
J C H P P U L N O W H Z K J M N C I O Y
K A I Q H R Q U J U X V N B M G S S E G



1908



1909



1909

TORENHOOG

HOOG!

Voel je waar Mondriaan stond toen hij deze vuurtoren bij Westkapelle tekende en schilderde?

Hij keek omhoog, oftewel hij tekende vanuit een *laág* gezichtspunt.

Dat heet 'kikkerperspectief'. Dat zorgt ervoor dat het gebouw nog meer boven je uittorent.

TRUC!

Ga op de grond zitten en kijk naar jouw huis.

Lijkt het groter of niet?

En oogt het onderaan breder en bovenin smaller? Lijken de ramen bovenin kleiner dan onderin?

Teken hier wat je ziet.



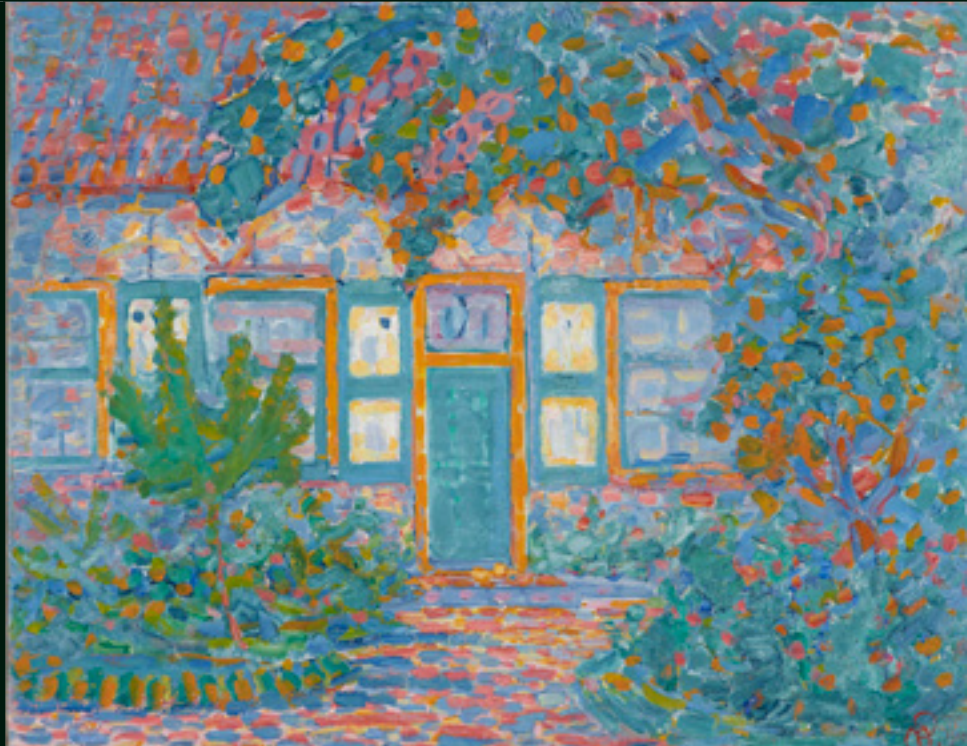
EN KLEURENBREED

Mondriaan experimenteerde steeds meer met kleur...

Kijk goed!
Hoe heeft Piet geschilderd?
Omcirkel 2 goede antwoorden.

- A. Effen vlakken
- B. Dikke lagen verf
- C. Strakke lijnen
- D. Stippels en streepjes

Huisje bij zon, 1909



Bosch: Bos bij Oele, 1908

Mondriaan speelde met lijnen. Hier schilderde hij hoge bomen voor een lage horizon...



Waarom zien de bomen er hier donkerder uit dan op het schilderij hierboven?



Waar ben je?
Ik zie door het bos jouw boom niet meer!

TYPISCH NEDERLANDS

Mondriaan begon als landschapsschilder. In zijn tijd stond Nederland nog vol molens. Hij heeft er veel getekend en geschilderd. Zie je hoe snel zijn stijl verandert?



Oostzijdse molen, 1905-1906



Oostzijdse molen bij avond, 1907-1908



* Molen; Molen bij zonlicht, 1908

Mondriaans molen werd gebouwd in 1874. Hij bestaat nog steeds en is nog altijd in gebruik. Je kunt de Oostzijdse Molen bewonderen in Abcoude, aan het Gein, vlak bij Amsterdam. Weet jij waar hij voor diende?

- Graan malen
- Het waterpeil in de polder regelen
- De vogels verjagen



Herken je in deze cirkel in welke kleuren Mondriaan zijn *Molen bij zonlicht* schilderde? *

Rood, oranje en geel zijn warme kleuren. Kun jij de molen juist koele kleuren geven? Dat zijn blauw- en groentinten. Je vindt ze tegenover de warme kleuren in de kleurencirkel.